ମହାବାହୁ ଚଉତିଶା ।

ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ରଥଙ୍କଦ୍ୱାରା

ପ୍ରଥମବାର

ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ।

CUTTACK.

Printed at the Orissa Patriot Press

1899

ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ /

ମହାବାହୁ ଚଉତିଶା ।

ରାଗ ପଞ୍ଚମବରାଡ଼ି ।

କମଳବାସିନୀ ପ୍ରାଣ,-ବାନ୍ଧବ ହେ ଆର୍ତ୍ତତ୍ରାଣ,
କମନୀୟ କଳା-ମୁଖ-ଚନ୍ଦ୍ର ।
କମ୍ବୁ ମଧ୍ୟ ମୁକ୍ତା ନାଳ, ବର୍ହିବର୍ହ-ଧର ଚୂଳ,
କୁନ୍ଦ କୁନ୍ଦ-ନିନ୍ଦାଶ୍ରୀ ଧାରିଛ ହେ । ମହାବାହୋ !
ଖୋସା କୁଳର ଖ୍ୟାତ ଦକ୍ଷ । କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନାମୀ-କଳ୍ପବୃକ୍ଷ
କମ୍ପ ଚୋହ୍ଲା ନନ୍ଦନ, ଖଞ୍ଜ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ,
କର୍ଣ୍ଣିଧାଶ୍ରୀ ବରରକ୍ଷ ରକ୍ଷ ହେ । ମହା । ୨ ।
ଖଣ୍ଡଧରଶୁବଦନ, ମୁରଲୀ ସୁଧାବଧାନ,
ଖମଣି-ମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟବାସୀ ।
ଖଗାଧିପଧ୍ୱଜବନ୍ତ, ଖଞ୍ଜନଲେଖାସମାଜ,
ଚଞ୍ଚଳା କୌତୁକ ଅଭିଳାଷୀ ହେ । ମହା ।
ଘୀଣାଜାନ୍ଦ୍ରର ଅନ୍ତଃ-ସାର । ଖଣ୍ଡିତ ମେଦନା ଉଦ୍ଧାର ।

ଖରସମୁଦ୍ରର ପୁତ୍ର, ଚରକର କରଧନ,
ଦରିଜିବାରଣଦସ୍ୟୁ ନର ହେ । ମନା । ୨ ।
ମାନ୍ଦରେ ଗର୍ଭିଣୀ-ଏଣୀ, ଗରଜୁ ବଧକୁ ପୁଣି,
ଗୁନାର-ଗର୍ଭିନ ସ୍ତୁବ କଲା ।
ଶୋନ ଅସିନଙ୍କୁପର,-ମାସିବା ମାତ୍ରକେ ତାର,
ଢେଢ଼େ ବଡ ଦର ଦୂର ହେଲା ହେ । ମନା ।
ଗୋପେ ଗୋବନ୍ଧା ଗୋପୀନା ଗୋପ । ଗ୍ରାସି ବଦେଉଥିଲା ଶକ କୋପ ।
ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଗିରି ଧନ୍ୟ, ଟେକି ଟିକି ଧଦ୍ବନେନ,
ବହିଲ ଯେ ଉପଲାଧ ଲୋଧ ହେ । ମନା । ୩ ।
ଦାନାବାଦ ଦାନା କଲାନ, ନୃପାଂଧ ହିରଣ୍ୟାସନ,
ଦାସ [illegible] ଦେଲ ।
ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ ଶିବନାଧରେ, ପାଟ୍ଟାଇଲ ତା ଉପରେ,
ଚନ୍ଦ୍ରାନନ ଅନେକ ଅମୂଲ୍ୟ ହେ । ମନା ।
ନେଘନିଯୁବାସିଂହ ଅବତାର । ଘାତମାନ୍ଦ୍ରକରେ ନରହର ।
ମାଟି ଅର୍ଦ୍ଧନରେ ଭକ୍ତ, ପ୍ରହ୍ଲାଦର ଉପ୍ପନ୍ନ,
କଲ ଧସ ତୁମ୍ଭେ ଚକ୍ରାୟୁଧ ହେ । ମନା । ୪ ।
ନାଗନାଥଙ୍କୁ ପଲ୍ଲନେ, ନକ୍ର ଆକର୍ଷିଲଙ୍କାରେ,

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅଙ୍କଖେଳେ ଥିଲ ବସି ।
ନରେଶି ଯାରକୁ ଭଲେ, ନିମିଷ ମଧ୍ୟେ ଦେଖିଲେ,
'ନାଗାଇ ହେବାରୁ ଖରଶ୍ୱାସୀ ନ୍ଦା । ମହା ।
ନକ କର୍ତ୍ତନରୁ ଚକ୍ରଧାର । ନନ୍ଦୁଅଛ ବନ୍ଧୁକ ପ୍ରକାର ।
ନିଖିଳ ଲୋକେ ଏ ଯଶ, ନାଚୁଛି ହେ ଜଗଦୀଶ,
କୋହିଲିଛି କେଉଁ ଖ୍ୟାତକର ହେ । ମହା ।୫ ।
ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଲୋକେ ଯେଉଁ, ଚକ୍ର ପରାକ୍ରମ ଗାଉ,-
ଅନନ୍ତ ଅଭ୍ରପାର ନାଚ ।
ତଦାନବୃନ୍ଦ ହେ ସେହି, ଚକ୍ରକୁ ଶ୍ରୀକରେ ବହି,
ନୃହି ନାହିଁ ମୋର ଏ ବିପତ୍ତି ହେ । ମହା ।
ବଗ୍ଧନରେ ହାସ୍ୟ ଅଛ ହେଲା । ଚକୋର ଏ ବନ୍ଧୁ ନ ଯାଇଲା ।
ଚାହୁଁଛି ମୁଁ ଚରଣ୍ଟନ, ହେବାରୁ ତାର୍କ୍ଷ୍ୟକେତନ,
ଚଗ୍ଭଲଙ୍କ ଚଗ ହୋଇଗଲା ହେ । ମହା । ୬ ।
ଲୁଲ ଯଣ୍ଟବେଶ ଧର, କୁଦନଶାଳାରୁ ହର,
କେମନ୍ତ ଯେ ଦେବୀଙ୍କୁ ସୁଗନ୍ଧ ।
ଲେହ ତାହାକୁ ମାର୍ଗଣେ, ଛିଦ୍ରକୁହା ବହୁଷଣେ,
ଦେଖାଇଲ ଆପଣାତ ରୁଚ୍ଚ ହେ । ମହା ।

ଛାର ଦୁଃଖ କେତେ ଅବା ମୋର । ଗ୍ରସ୍ୟାନାଥରୁ ତୁମ୍ଭେ ସେ ଅକାତର ।
ପ୍ରଦେବ୍ର ବଳୀଦ୍ୱାରେ ଖଣ୍ଟ, ଦ୍ୱିଜେନ୍ଦ୍ରବେଶେ ଯାଗଣ୍ଟ,
ଜଣାଇଲ ପରମ ଈଶ୍ୱର ହେ । ମନା । ୭ ।
ଜଗତେ ଜାଣନ୍ତି ଜନ, ଯାହା କଲ ଦୁଃଶାସନ,
ଦ୍ରୁପଦଜେମାକୁ ସଭାତଳେ ।
ଜଳଜ ଚରଣେ ସ୍ତୁତ, ଜପିବାରୁ ମହାସତୀ,
ପ୍ରତିଷ୍ଠା ରୁଟିଲ ନାହିଁ ତିଳେ ହେ । ମନା ।
ଦାମା ହୋଇଥିଲେ ଯେତେଜନ । ଜଣେ ଦେଖିନାହିଁ ଅପଘାନ ।
ନମ୍ରବେ ଜଗତ୍ରୟ, ଯନ୍ତ୍ରେ ଘୂରନ୍ତି ଜନ୍ତୁ,
ନବାଇଣ ଜଳୟନ୍ତ୍ର ଜୀବ ହେ । ମନା । ୮ ।
ହୁଏ ଉଠିଲେ ଘୋଡ଼ଦଳ, ଯୋଦ୍ଧଗଣ ପର ଜଳ,
ଦୁରଗଣ ପଗ ଘଣ୍ଟା ପଡ଼ନ୍ତି ।
ତୋଳି ମନସ୍ତାପ ନନ୍ଦ, ଅମଲେ ମୋ ଅପୂ ଗନ୍ଧ,
ହୋଇଲନ୍ତି ଦୀନଦୟାଳୁ ପଡ଼ି ହେ । ମନା ।
ପୂର୍ବେ ମୋ ଅଭିଳାଷ ପୂର । ତିନିଠି ହେଲନ୍ତି ମନ୍ୱନ୍ତର ।
ଶାନ୍ତି ରିପୁ ଅଳ୍ପ ଗଲ, ନମ୍ରାଲ ବଧୂ ବଧାକୁଳ,
ପୁଅଦଶା ହୋଇଲା ମୋହର ହେ । ମନା । ୯ ।

ନୃଗ ଧାମେ ନରବର, ନାରଦ୍ୱେ ନମନ୍ତି ତାର-,
ଯାଙ୍କୁ ମୋହିଥିଲେ କୁକଧର ।
ନବୀନ ନୀରଦ ନିନ୍ଦା, ନବରଞ୍ଜନା ବସନା,
ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ତାହାଙ୍କ କର ଧର ହେ । ମହା ।
ନେଇଥିବାବେଳେ ଭୁଲେ ଭୁଲି । ନରେଖି ତାହାଙ୍କ ତେଜ ଭଲେ
ନାକନିତମ୍ବିନୀମାନେ, ନନ୍ଦନବନପ୍ରସୂନେ,
ନିତି ନିତି ପୂଜିବାର ବଲେ ହେ । ମହା । ୧୦ ।
ଶଙ୍କର ଅଦ୍ୟାପି ପୀନ, ବାହୁଯୁଗଳକୁ ଦୀନ,
ଜନରେ ଯେ ଗ୍ରସ୍ତ ଦେବା ତନ୍ତ୍ର ।।
ଯାଙ୍କ ରହିଛି ମୁଁ ସେହି, ବାହୁ ବୃନ୍ଦାରକ ମହୀ,-
ବୁଦ୍ଧ ଅନାଥଙ୍କୁ ଟି ନିତି ହେ । ମହା ।
କିଏ କରୁଣା ଜାତ ହେଉ । ଯୋପିଏ ତନ୍ତୁଁ ଏ ଯୋକା ପାଉ
ଢାଳିଦେଲେ ଭବଗ୍ରାହୀ, ଦୁର୍ଗତି ଦୁଃଖକୁ ଚହିଁ,
ହମକ ପୃଷ୍ଠରେ ବାଜି ଯାଉ ହେ । ମହା ୧୧ ।
ଏବେ ଦର ପଡ଼ ବାଳ, କରରେ ଧର କରାଳ,
ଦଣ୍ଡ ଜଗି ରହିଅଛୁ ଟେଣା ।
ଠିକ ମାର୍ଗ ପରିହର, ଠକ ଆଚରଣ କର,

ବଞ୍ଚିବା କନ୍ତୁର କ ଠିକଣା ହେ । ମନା ।
ଭେଦ୍ରୁ ଥିବାର ଏକଗଡେ । ଠଉଗଲ ଗଡ ହଟାଇଛେ ।
ଠାକୁରମାନଙ୍କ ମଥା,ମଣି ହେ ମୁଁ କେଉଁ କଥା
କରବ ବାହାର ଦବଧଚତ୍ରେ ହେ । ମନ୍ଦା ୧୨ ।
ତାଙ୍କ ଗହ୍ୱରେ ଅଣି; ବନ୍ଦନୀୟ ଜନ ପାଣି-,
ପଦ୍ମେ ଦେଇ ନାହିଁ ବସ୍ତ୍ରବ ।
ହୁଡାଇ ନାହିଁ ମସ୍ତକ, ମନ୍ଦାକିନୀ ହୃଦୋଦକ,
ପୁରେ ଧରି ଦାସ ହାଇ ତାଙ୍କ ହେ । ମନ୍ଦା ।
ଡାକୁଛି ଯେ ଶ୍ରୀମୁଖରେ ତୁମ୍ଭର । ତାକୁ ଅଛୁ ଅଟେ ବନ୍ଧୁ ମୂର ।
ହିମ୍ର ଦୋଷ କଲାପ, ତୁମ୍ଭେ ପଗ୍ର ବାପ ମାଫ,
ନ କଲେ କେ କରବ ଇତର ହେ । ମନ୍ଦା । ୧୩ ।
ଡାକି କରୁଣା-ପିୟୂଷ, ଅଶେଷ ଦୋଷୀଙ୍କ ଦୋଷ,
ନାଶିବାରୁ ସିନା ବାରମ୍ବାର ।
ଠକ୍କା ବାଜୁଛି ସଂସାର, ମଧ୍ୟେ ଏହି ଅନ୍ତଃପାର,
ସଙ୍କାଶ୍ଚିଁ ମୁଁ କରୁଛି ବ୍ୟାପାର ହେ । ମନ୍ଦା ।
ତାଳ ଷିଡ ଅନାଇଁ ନ ଟେଳ । ତମ କମ୍ପୁଅଛୁ ଶ୍ରୁତି ଯେଲ ।
ଡାକି ରହିଥିବା ଘୋର, ଦାବାଗ୍ନି କି ନାଥ ମୋର,

ଶୋକ ଦେଲେ ଅନାୟାସେ ବୋଲ ହେ । ମହା ।୧୪।
ଅପରିମିତ ମହିମ, ଅଘ ବିଧ୍ୱଂଶନ ନାମ,
ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରବଳ ହେଲେ ହେଲେ ।
ଅପରାଧୀ ହେବା ଡରେ, ଅଘରେ ଆତଙ୍କ କରେ,
ଆସକ୍ତ ନୋହିବା ଜାଣେ ଭଲେ ହେ । ମହା ।
ଅତଏବ ଅନ୍ୟତ୍ର ନାହିଁ ମୋର । ଅଚରୁଛୁ ପାତକୀ ପ୍ରକାର ।
ଆପଣଙ୍କ ହୃଦେ ବାସ, କରଥାଉ ପରମାଦ,
କର ଯା କରୁଣା ମୁଁ କିଙ୍କର ହେ । ମହା । ୧୫ ।
ତାଡ଼ିବାକୁ ମାରିବାକୁ, ତାପାର୍ତ୍ତି ନିବାରିବାକୁ,
ତୁମ୍ଭ ତୁଲେ ପ୍ରଭୁ ଆଉ ନାହିଁ ।
ତପନୀୟ ଗିରିତଳେ, ତପୋଧନମାନେ ଥିଲେ,
ତବ ତତ୍ତ୍ୱ ଜାଣନ୍ତି ବା କାହିଁ ହେ । ମହା ।
ତର୍କି ନ ପାରିବାରୁ ବିଭୂତି । ତସ୍କର ବନିଲେ ପ୍ରଜାପତି ।
ତନୁରୁ ତୂର୍ଣ୍ଣ ଛ ଶିଶୁ, ତକ୍ଷଣେ ହେ କପର୍ଦ୍ଦୀଶ,
ଛଳେ ଲୁଚି ନିଜେ ବଳେ ସ୍ଥିତ ହେ । ମହା । ୧୬ ।
ଥିବାରୁ ମଞ୍ଜୁଘୋଷ ଗଣ୍ଠି, ପର ହେ ବୈକୁଣ୍ଠକଣ୍ଠି-,
ରବ ତବ ପ୍ରସ୍ତାବ ମୋ ମନେ ।

ଧୂଆଧନ ସିନା ଶୋଗ, କର ସ୍ମରବ ଉଦ୍ବେଗ,
ବୋଲି ଭାବୁ ଭାବୁ ଅନୁଦିନ ହେ । ମନ୍ଦା ।
ଥାଏ ମୋ ଭରସା ମେରୁପର । ଥାପିରେ ଧଇର୍ଯ୍ୟ ଥାଏ ଧୂର ।
ଅରୁ ଅଛୁ ଏକେ ଭୟ, ଭରେ ଅନୁକମ୍ପାମୟ,
ନୟନାନ୍ତ ଛଟା ଦୟା ଠାର ହେ । ମନ୍ଦା । ୧୭ ।
ଦୀନେ ଦୟାଳୁତା ବାନା, ଦୃଶ୍ୟ କରାଇଲେ ସିନା,
ଦାନବନ୍ଧୁ ନାମକୁ ସୁମର ।
ଦୁଷ୍ଟ ଦୁଃଖ ଦ୍ୱନ୍ଦଶୁଦ୍ଧ, ଦଂଷ୍ଟ୍ରାଦ୍ଭୁଦାନ୍ତର ନେକ,
ରକ୍ଷା କାଙ୍ଗାଳଙ୍କ ପ୍ରତି ହେ । ମନ୍ଦା ।
ଦରିଦ୍ରଙ୍କୁ ଦାନ ଦେବା ଯଶ । ଦରିଦ୍ରଙ୍କୁ କରାଅ ଅଶେଷ ।
ଦଇବେ ଦ୍ରୌଣୀବନ୍ତ, ଜନେ କଲେ ବତ୍ର ଦତ୍ତ,
ଦାତାର କି ହେବ ପଉରୁଷ ହେ । ମନ୍ଦା । ୧୮ ।
ଧରଥିଲେ ତରୁରୂପ, ଧାତ୍ରୀପୁତ୍ରେ ନୃପ ଶାପ,
ବସୁଧାଧିନାଥଙ୍କର ସୁତେ ।
ଧରାଇଲ ଦିବ୍ୟ ତନୁ, ଧ୍ରୁବଙ୍କୁ ବାଳବୟନୁ,
ଦିବ୍ୟ ଧାମ ଦେଲ ଏ ଜଗତେ ହେ । ମନ୍ଦା ।
ଧଡିଷେ ସ୍ୱ ସମର୍ପି ନିଜର । ଧନୀ ହେଲେ ସୁଦାମା ଭୃତ୍ୟ ।

ଧବଳ କରଛ ଏହି, ଯଶବ୍ୟୋମ ଭୂଲେ ମହି,
ଧର୍ମ ଧାରାବଳ ଧୂରନ୍ଧର ହେ । ମହା । ୧୯ ।
ନିରର୍ଗଳ ଅଧିକାର, ନଯ୍ ନଳଯ୍ ଯାହାର,
ନାଥଙ୍କର ନାମ ଶୁଣୁଅଛୁ ।
ନିଷ୍କାରଣ ହୋଇ ତାର, ନର ଦେହ ବନ୍ଧଦାର
ନାଶ ଗର୍ଭ ବୋନ୍ଧରଣ ଛୁଟି ଛୁଟି ହେ । ମହା ।
ନ ନଶ୍ୱର ଏହା ଜନ ମୁଖ । ନିଯୋଜନା କର ମୋର ସୁଖ ।
ନଳୀନେ ଉଲ୍ଲାସ ଶିଳ୍ପ, ନିଧନ ରଚାନ୍ତ ପର,
ନବବାଧିତ ମିହିର ମୟୂଖ ହେ । ମହା । ୨୦ ।
ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ମୁଁ ହାରେ, ପଦପଙ୍କେରୁହତଳେ,
ପଡ଼ୁ ପଡ଼ୁ ଯେଣୁ ଦେବା ନୋହୁ ।
ପଣ୍ଡିତ ଯିନା ଡୁମ୍ବର, ଗର୍ଭେ ଦେଇ କରଭର,
ପଦାରେଣ୍ଡ ସ୍ଥୂଲ ଅଣୁ ନାହିଁ ହେ । ମହା ।
ପରମ ସ୍ୱର୍ଗ୍ୟ ମୋହର ଏକା । ପରମାଣୁ ପରେ ନାହିଁ ଦକା ।
ପ୍ରଭୁପଣକୁ ମାନକ, ପ୍ରପଞ୍ଚମଣ୍ଡଳ ଯାକ,
ନିନ୍ଦା ହେବ ବୋଲି କରେ ଦକା ହେ । ମହା । ୨୧ ।
ପନ୍ଦା କର ଅଧଣାଙ୍କୁ, ଫଳ ନ୍ୟାୟ ବିନା ରଙ୍କୁ,

ବଳଲେଣି ଅଚରଣେ ସିନା ।
ଯେତି ଏ ମାନସ କଥା, କାହାକେ କହିଲେ ବ୍ୟଥା,
ଯେତି ନେବ ଅଉ ତୁମ୍ଭ ବିନା ହେ । ମହା ।
ଯାଉଅଛୁ ଯେବେ ମୋ କରମ । ଫନ୍ଦାଇବାକୁ ଅପଣା କ୍ଷମ ।
ଫୁଟୁଥିଲା ଯଦବନ୍ଦେ, ଯେଉଁ କୁଞ୍ଜ ଏହି ନେତ୍ରେ,
ନ କଲ କି ତାକୁ ରମ୍ଭା ସମ ହେ । ମହା । ୨୨ ।
ବଳମ୍ବ ସହିବା ପୀଡ଼ା, ହେଲେ ହେଁ ବରହିଚୁଡ଼ା,
ବଡାଂଶ ମୁଁ ବଳୁ ଥାଏଁ ଏତେ ।
ବରକତ କର ଧାତ, ବଳାଧକ ନ କରନ୍ତୁ,
ବାଧା ବଳିଲାଣି ଯେଣୁ ମୋତେ ହେ । ମହା ।
ବଳଷ୍ଣୁବାହୁ ଯୁଗଳ ତଳେ । ବେଗେ ମୋତେ ଗ୍ରସ୍ତା ହୁଅ ବେଳେ ।
ବର୍ଣ୍ଣିଦେବ ବଳାହୃତା, ବରଜ-ନେହ ସିନ୍ଧୁ ସୁତା,
ବରବନ୍ଦେ ଅନନ୍ତ ବଳଲେ ହେ । ମହା । ୨୩ ।
ଭୟାନକ ଭବ-ଅନ୍ତ, ମୁଖେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ମୂର୍ତ୍ତଁ,
ଭବ୍ୟ କଥା ନେତିଲେ କେ ଦେବ ।
ଭରଛଲେ ହେଲେ ଏହା, ଭ୍ରମରୁ ଏରମାନକାହା,
କାହା ଭଲ ନ ନେତି ମାଧବ ହେ । ମହା ।

ଭରସା ଏତିକି ଥାଏ ମୋର । ଭର୍ତ୍ତା ଯେଣୁ ତୁମ୍ଭେ ବଳିଆର ।
ଭ୍ରୂଭଙ୍ଗ ମାତ୍ରକରେ, ଭସାଇଲ ରତ୍ନାକରେ,
ମନ୍ଥାଦ୍ରିକେ ବନ୍ଧୁତ ଭୂଧର ହେ । ମହା ।୨୪ ।
ମହାମହିମାହେ ମଣି,-ମଉଳୀ ଗର୍ବକ ମଣି,
ମହୋନ୍ନତ ମହୀଧରେ ସିନା ।
ମନାସି ତୁମ୍ଭର ଯଶ, ପଙ୍ଗୁ ଲଙ୍ଘୁଛି ନମିଷ,
ମାଟକେ ତାହାଙ୍କୁ ଶ୍ରମ ବନା ହେ । ମହା ।
ମଳି ଥିବା ଜଗନକୁ ଘେଣି । ମଲ ଗ୍ରାହୁ-ଭଜପଦକୁ ଆଣି ।
ମହାଶବ୍ଦ କେକେ ହର, ମକ୍ଷୀମାଳା ମନୋହର,
କାର୍ତ୍ତିରେ ମଣ୍ଡିଲ ଯଦୁମଣି ହେ । ମହା । ୨୫ ।
ଯମଙ୍କ କିଙ୍କର ମନ୍ତ୍ର, ମନ୍ତ୍ର ହେବା ଯେଉଁ ଜନ୍ତୁ,
ମାନଙ୍କୁ ଯାତନା ଦେଉଥାନ୍ତି ।
ଯାଗଯୋଗ ଭୁଞ୍ଜିବାକୁ, ଯୋଗ୍ୟ କରାଅ ତାହାଙ୍କୁ,
ଯଶୋଦାଙ୍କ ଯବସ୍ତୁ ଯନ୍ତ୍ରଣି ହେ । ମହା ।
ଯଥେଚ୍ଛା ବଳାପ ବଚକ୍ଷଣ । ଯତ୍ନ କଲେ ନ ମିଳ ଆପଣ ।
ଯାବତ ବଟରେ ବହି, ଅନ୍ତରେ ସନ୍ତତେ ରହି,
କରୁଛ କି ଇଚ୍ଛା ତୁମ୍ଭେ ଜାଣ ହେ । ମହା ୨୬ ।

ରତ୍ନାକର ଯା ନନ୍ଦନ, ରମା ରମଣୀ ଯାହାର,
ଯାହାର କୌସ୍ତୁଭ ମଣିବର ।
ରଥସୂତ ବନିତାର, ରଥ ଚରଣ ହସ୍ତାର,
ଲୁହ୍ରା ଦେଲୁ ପଶ୍ମ ପରବାର ହେ । ମନ୍ଥା ।
ରଥା ଚରମରେ ପଡି ପଡି । ରହିଛୁ ସନ୍ତତ କର ଯୋଡି ।
ରଙ୍କ-ଗୁହାର-ଘରଜ, ରତ୍ନକୁଣ୍ଡଳିଆ ଟୁଭ-,
ରତ୍ନ ପାଶ୍ୱେ ଥରେ ଯାଉ ପଡ ହେ । ମନ୍ଥା । ୧୭ ।
ମାଗି କାଳେ ଏ ମକର,-କୁଣ୍ଡଳ ଯୁଗଳ ମୋର,
ଦୁଃଖ ଜଣାଇବେ ବୋଲି ଚାନ୍ତ ।
ଲଗାଇ ରଥାରେ ଟେର, ଲକ୍ଷଲକ୍ଷ ନମସ୍କାର,
ମାଁ ଦେଇ କରୁଥାଏ ସ୍ତୁତି ହେ । ମନ୍ଥା ।
ଲଭି ଏବେ ଏତେ ରତ୍ନଗଣ । ମାଗିଲେ କାହିଁକି ମୋର ରତ୍ନ ।
ଲଭି ଶୁଚି ପାଶ୍ୱେ ଘର, ଲଗୁଡ଼ କି ଲଢ଼ପାର,
ଲୋକରେ ଲୋକଭା ଲୁବ୍ଧ ଗୁଣ ହେ । ମନ୍ଥା । ୧୮ ।
ବଡ ମୃଦୁଳ ଏ ବନ,-ମାଳା ବୋଲି ପ୍ରଭଦନ,
ବନୀ କରୁଥାଏ ବଜ୍ଞାପନ ।
ବଶେଷ ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗ, କର ଅଟୁଥିବା ଭଙ୍ଗ,

ପଛେ ଗୋଡ଼ାଇବାକୁ ମୋ ମନ ହେ । ମନ୍ଥା ।
ବନଜ ବନାକାଧାନ ବୁଲି । ବୁଲୁଥାଏଁ ଦେଖି ପ୍ରତି ବଲ୍ଲୀ ।
ବରକସ୍ତୁରୀ ବଲ୍ଲରୀ, ବକ୍ଷରେ ଯେ ଥିଲେ ଶିଶୀ,
ସ୍ତମ୍ଭରେ ଛ ପଡ଼ି ଥିଲ ବୋଲି ହେ । ମନ୍ଥା । ୨୯ ।
ଷଗ୍ନି ବେଳାକୁ ବଳ, ଅଦ୍ୟାପି ନାହାନ୍ତି କଳ,
କାଳେହେଁ ନଭୟ ମୁଁ ଲଭି ଭ୍ରାନ୍ତି ।
ଝଷୀ କୁରଙ୍ଗକୁ ଶେଷ, ଧରି କୁଶାଙ୍କୁର ଗ୍ରାସ,
କଳଙ୍କ ଧରିଥିବେ ବହୁଚନ୍ଦ୍ର ହେ । ମନ୍ଥା ।
ଶରଣ ବୋଲିବା ଡାକପଣେ । ଶରଣାର୍ଥୀ ଜନ ଚୋଟେ ଙ୍କଣେ ।
ଶତ୍ରୁ ହେଲେହେଁ ତୋହର, ବୋଲି ତହିଁକି ମର,
ଧନଧାନ୍ୟ ନାହିଁ ମୋତେ ଘଣେ ହେ । ମନ୍ଥା । ୩୦ ।
ଷୋଡଶ ସହସ୍ର ବ୍ରଜ, ସରୋରୁହାକ୍ଷୀସମାଜ,
ଯେହେ ସୂରସୁତା- ତୀର କୁଞ୍ଜେ ।
ଷଡାସ୍ୟ ଜନକାନ୍ୱିତ, ସଙ୍ଗ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ମତ୍ତ,
ହୋଇ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ ପୁଷ୍ପକୁଞ୍ଜେ ହେ । ମନ୍ଥା ।
ସେଡ଼ଙ୍ଗୀ ରଚନା ପର କେଳୀ । ଷଟ୍ଦ୍ୱିତ ନରଶାନଶାଳୀ ।
ଷଟ୍ ଅର୍ଣ୍ଣି ଶ୍ରୁତିମାନେ, ସ୍ତୁତି କଲେ ଅବଚ୍ଛନେ.

ନ ଲଭିଲି ଅପବାଦ ଧୂଳୀ ହେ । ମହା । ୬୧

ନବୁ ସଂସାର ସଦନୁ, ସମସ୍ତ ଜନ ବଦନୁ,

ଶୁଣିଛୁ ବା ମତ ଅବା ମିଛ ।

ମହତ୍ତ୍ୱ ସଖୀଙ୍କ ଅପ, ରାଧ ଥିଲେ ହେଲେ ମାପ,

କର ପ୍ରସନ୍ନଙ୍କୁ ରଖିଥିବ ହେ । ମହା ।

ଦେବ ସକାଶେ ମୋର ଏ ସାହସ । ସଙ୍କୋଚକୁ ମନେ ନାହିଁ ସ୍ଥାନ ।

ମଂଗଳ ସକଳେଶ୍ୱର, ସାମନ୍ତମାନଙ୍କ ସାର,

ମହେନ୍ଦ୍ର ଦେବଙ୍କ ସନ୍ନ୍ୟାସ ହେ । ମହା । ୬୨ ।

ମହିନ୍ଦ୍ର ବନ୍ଧୁ ତଙ୍କ, ବଂଶ ରଥାଢ଼ ଲୁଚଙ୍କ,

ହିନ୍ଦ ରକ୍ଷକାନ୍ତ ମୁଁ ସମ୍ମୁଖେ ।

ଧର୍ମଧ୍ୱଜେ ଲୋ ସ୍ୱାଧୀନକେ, ଧାମଧାମିଦିଙ୍କ ଲେଖିଦେକେ,

ମ୍ନରବ ସମସ୍ତ ଙ୍କଛୁ ସୁଖେ ହେ । ମହା ।

ନିଜଗଣ ନୋହି କ୍ଳେଶଜାଲେ । ହରେ ହରେ ତାଙ୍କ ଅନ୍ତଃକାଳେ ।

ହରିଦାଶଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ, ନଗରୀସୀମା ମାତ୍ରଙ୍କ,

ନ ଦେଖିବ ତୋଳେ ଅନ୍ତଃକାଳେ ହେ । ମହା । ୬୩ ।

ଛିଚିକ ଦହିବା ଅଛି, ଷମ ନୋହିବାରୁ କହି,

ନ ପାରନ୍ତ ଯାହାର ପୂରତେ ।

କ୍ଷମାପିପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୁଦ୍ର, ତୁମ୍ଭେ ହେବାରୁ ମୁଁ କ୍ଷୁଦ୍ର,
ଶୀଘ୍ରରେ ଜଣାଇଲି ଏତେ ହେ । ମହା ।
ମୋର ଅପରାଧ ଏତ ନୁହେ । କ୍ଷମାଧିକ ବାନାଧିବାସ ହେ ।
କ୍ଷମା କର ଅଜ୍ଞା ହେବ, କ୍ଷିତିସୁର ବଳଦେବ,
ଜବ ଭବ ସମ୍ପଗୁରୁ କହେ ହେ । ମହା । ୩୪ ।

ସମାପ୍ତ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏହି ପୁସ୍ତକର କେତେକ ସ୍ଥଳରେ ଅର୍ଥ ପ୍ରକାଶ ପାଉନାହିଁ କାଳାନ୍ତରେ ଏ ପୁସ୍ତକ ଅର୍ଥ ସହିତ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଅଛି । ତାହାର ବିଷୟରେ ପୁରାତନ ଲେଖା ଥିଲେ ଅନୁଗ୍ରହ କରି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ପଠାଇଲେ ବିଶେଷ ଉପକୃତ ହେବୁଁ ।

୨୭ । ୭ । ୯୯
କଟକ

ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ରଥ

